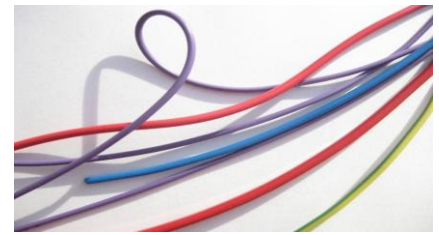

DE DRAAD TUSSEN OUDER en KIND.

Gerrit Vignero

Voor een gewone en buitengewone opvoeding.

Wat kan ik weten over ontwikkelingsstappen bij kinderen en hoe kan ik mij als ouder afstemmen op deze ontwikkelingsstappen? De draad is een metafoor die hierbij kan helpen. Het gaat om de band tussen ouders en kinderen die groeit en verandert doorheen het leven en hoe je bij opvoedingsproblemen kan terugvallen op de juiste verbinding, de juiste draad. In het grootbrengen en in het groot worden neemt de ouder het kind zodanig bij de hand dat het meer en meer leert om verder te kunnen zonder de altijd aanwezige leidende en beschermende hand. Eerst moet de ouder de draad echt trekken naar de baby en geleidelijk aan viert de ouder de draad, komt er afstandsbediening en een netwerk.

Opvoeding en ontwikkeling zijn wonderlijke fenomenen. Hoe worden kinderen volwassen en hoe herken je het kind in de volwassene? Inzicht hebben in dit verloop kan je als ouder, grootouder, begeleider, leerkracht, hulpverlener, helpen om je kind en jezelf beter te begrijpen. Ontwikkeling zit immers niet alleen in het kind maar is het samenspel tussen ouder en een kind. Opvoeding is als een draad die ontwikkelt tussen een ouder en een kind. Waar het model oorspronkelijk werd ontwikkeld als voor hulpverleners die werkten met cliënten met een verstandelijke beperking werd door het gebruik ervan duidelijk dat het gaat om algemeen menselijke processen en thema's. Het is mooi om te ontdekken dat er geen breuklijn bestaat tussen gewoon en bijzonder. Dezelfde motieven en levensthema's lopen als een leidraad doorheen het leven.

Nadat de navelstreng als basisdraad is doorgeknipt komt de baby ter wereld. Hulpeloos. Daarom zal je als ouder gaan reguleren door de draad te trekken. Zo gaat de baby zich hechten en ontstaat een hechte draad. Ouders gaan vanuit deze hechting het kind helpen om spanning vorm te geven en gaan de stimulansen bieden om te exploreren. Het kind voelt de draad, klampt er zich aanvankelijk aan vast en leert stilaan lossen en zelf met de draad aan de slag te gaan. Het gaat een wirwar van draden aan maar de basisdraad, de hechtingsdraad blijft de onverbreeklijke draad.

Dit model voorgesteld in een tekening (fig 1) kan je gebruiken als achtergrond voor gewone ontwikkeling maar kan je ook toepassen als ontwikkeling problemen oplevert. Zo hebben heel veel kinderen met autisme het heel moeilijk om de draad te zien en vast te nemen. In moeilijke adoptiesituaties valt op dat de hechte draad niet tot stand komt. Kinderen met adhd hebben het heel moeilijk met afstandsbediening. Na een trauma vallen mensen terug op de allereerste draad. Bij personen met een verstandelijke beperking is het belangrijk rekening te houden met de kwetsbaarheid samenhangend met de mate van de verstandelijke beperking.

Het model is bedoeld voor allen die geïnteresseerd zijn of te maken hebben met opvoeding maar er niet rond geschoold zijn. Geschoolde hulpverleners en studenten kunnen het gebruiken in hun begeleiding om een gemeenschappelijke taal met ouders te ontwikkelen

Korte samenvatting van de ontwikkeling van de draad. (de cijfertjes komen overeen met fig. 1)

Vanuit de eerste draad (1) die de ouder trekt naar de baby reguleert de ouder naar tijd, ruimte en spanning en ontstaat er een emotionele basisstructuur in het chaotische brein van de baby. Deze basisstructuur heeft vooral te maken met voorspelbaarheid, ritme en spanningsregulatie. De baby gaat achter al dit geregeld een belangrijke andere herkennen en zich hechten aan deze constante persoon die de draad trekt (2). Een heel belangrijk moment in ontwikkeling. Om openheid naar anderen te creëren gaat de ouder de draad af en toe doorgeven. De ouder maakt een lus (3) in de draad zodat er naast kansen op bijtanken ook ruimte komt voor exploratie door het kind. De draad wordt letterlijk of symbolisch overgedragen naar anderen. In een volgende fase wil het kind ZELF (4) de draad trekken en ontstaat er het begin van geweten. De hechting is sterk genoeg zodat de ouder gezag kan houden en het kind het 'ik en van mij' verder kan ontwikkelen. Dit laat toe dat de ouder met kleine stapjes vanuit afstandsbediening (5) naar regels, anderen en omgeving kan opvoeden. Het kind krijgt probeerruimte om de wereld verder te verkennen maar ook een begin van verantwoordelijkheid. Vanuit deze ervaringen ontwikkelt het kind tijdens de lagere schoolperiode een denken over zichzelf en de anderen (6). Het zelfbeeld, het inleven in anderen, een beeld over de eigen kleine wereld ontstaat stilaan in het hoofd van elk kind. Zo leert het om als puber in een netwerk te functioneren en later ook een netwerk (7) te organiseren. De draad blijft belangrijk maar is een virtuele draad geworden. De rode draad (8) is de optelsom van al deze draden, die bij een harmonieuze ontwikkeling met mekaar in verbinding blijven. De bouwstenen zijn gestapeld. De rode draad betekent dat je met al je de draad kan gaan doorgeven. Je gaat zelf aan de slag in relatie, werk, kinderen waar je de draad aan doorgeeft... . Bij een problematische ontwikkeling zijn er knopen in de draden die een pijnpunt of mogelijk de rode draad in het leven worden.

	<p>SPOOR POORT ACTIE-REACTIE SAMENDOEN</p> <p>De draad trekken: OVERNEMEN 1</p>
	<p>CIRKELEN</p> <p>De (n)achte draad 2</p>
	<p>De draad doorgeven OVERDRACHT 3</p>
	<p>Zelf de draad trekken : EXPLORATIE 4</p>
	<p>De draad wordt AFSTANDS- BEDIENING 5</p>
	<p>Een contextuele draad:</p> <p>DENKEN OVER JEZELF EN DE ANDERE 6</p>
	<p>De draad wordt een NETWERK 7</p>
	<p>De RODE draad in het leven 8</p>
<p>G. Vignero, De draad tussen cliënt en begeleider. Garant, 2011</p>	

Fig 1

Het boek : De draad tussen ouder en kind. Voor een gewone en buitengewone opvoeding is uitgegeven bij Garant (Antwerpen- Apeldoorn) ISBN 978-90-441-3262-5

